

Pitanja za međuispit:

- 1) Što su rezerve: **ekonomski isplativ dio dobara koji je mjeran, indiciran ili procijenjen**
- 2) Što su resursi: **ekonomski neisplativ dio dobara koji može biti na različitom nivou geološke istraženosti (od mjenenog do spekuliranog)**
- 3) Svjetska industrijska proizvodnja je u razdoblju od 1890-1990 narasla: **40 puta**
- 4) Geolog M.K. Hubbert postavio je hipotezu o eksploataciji nafte po kojoj se proizvodnja nafte na bilo kojoj geografskoj lokaciji u vremenu može opisati: **zvonolikom krivuljom**
- 5) Da trebamo težiti zatvorenom ciklusu kretanja stvari, da moramo kopirati prirodu, gdje se ništa ne gubi, već je svaki otpad resurs za nekog drugog tvrdi: **industrijska ekologija**
- 6) Pristup oponašanja racionalne međuovisnosti između vrsta u prirodi, gdje nema otpada ili rasipanja energije s primjenom na industrijska postrojenja nazivamo: **industrijska ekologija**
- 7) Koji energent najviše doprinosi emisiji stakleničkih plinova u elektroenergetici: **ugljen**
- 8) Što NE spada u tvrde mjere zaštite okoliša: **znak zaštite okoliša i deklaracije**
- 9) Plava zastava dodjeljuje se plažama i marinama u okviru europskog projekta zaštite okoliša i priobalja. U koju mjeru zaštite okoliša spada Plava zastava: **meka mjera**
- 10) Meka mjera zaštite okoliša nije: **praćenje stanja okoliša (monitoring)**
- 11) Meke mjere zaštite okoliša zapravo su: **dobrovoljne**
- 12) Za onečišćujuće stvari propisuju se GVE (mg/m³). Pri tome GVE znači: **granične vrijednosti emisija**
- 13) Od naftne krize sedamdesetih godina 20. stoljeća zbog visoke cijene nafte, u svijetu je u deset godina značajno smanjena proizvodnja električne energije iz termoelektrana na mazut. Ta je količina energije nadomještena: **proizvodnjom iz nuklearnih elektrana**
- 14) Razdioba nepogoda i nesreća je: **Paretovo pravilo/načelo/razdioba**
- 15) Broj stanovnika i bruto nacionalni dohodak (GDP) po stanovniku u posljednjih 200 godina: **GDP po stanovniku je rastao brže od broja stanovnika**
- 16) Ekološki pristup koji je orijentiran na očuvanje neobnovljivih izvora radi ekonomskih razloga je: **resursno-ekonomski pristup**
- 17) Peti stadij ekonomskog razvoja društva je: **stadij potrošačkog društva ili konzumerizam**

Dodatak - pet stadija ekonomskog razvoja društva su:

1. Preduvjeti uzleta
2. Uzlet
3. Kretanje prema zrelosti
4. Visoka masovna potrošnja
5. Stadij potrošačkog društva ili konzumerizam

- 18) Temeljni dokument prostornog planiranja je: **strategija prostornog planiranja**
- 19) Temeljni dokument prostornog uređenja Hrvatske: **strategija prostornog uređenja (SPU države)**
- 20) Problem s uvođenjem nilskog grgeča u Viktorijino jezero pokazuje da: **intervencija u kompleksne sustave može imati neželjene posljedice**
- 21) Problem održivosti je prije svega: **nešto nešto ljudskog ponašanja nešto nešto**
- 22) Udio e-otpada u komunalnom otpadu: **5%**

- 23) Kyoto protokolom industrijski razvijene zemlje trebaju smanjiti emisije za: **5% u razdoblju od 2008.-2012. u odnosu na bazu 1990. godinu**
- 24) Paradoks da efikasnije korištenje nekog resursa dovodi do njegovog bržeg iskorištavanja: **Jevonsov paradoks**
- 25) U ekonomiju stabilnog stanja ne spada: **postojan ekonomski rast**
- 26) Vremenske pojave se odvijaju u: **troposferi**
- 27) Opasan otpad karakterizira: **reaktivnost**
- 28) 99% atmosfere čine: **N₂, O₂ i Ar**
- 29) Identifikacija, sakupljanje, procjena, analiza, izvještavanje i korištenje materijala i informacija koji se odnose na tok energije i na pitanja životne sredine kao i ostale troškove koji se odnose na životnu sredinu u jednom poduzeću: **obračun upravljanja okolišem (EMA)**
- 30) Eko-djelotvornost: **ostvarivanje ekonomskih prednosti uz očuvanje okoliša**
- 31) Kako se naziva pristup proizvodnji s ciljem održavanja ekonomičnosti i smanjivanja utjecaja na okoliš: **eko-djelotvornost**
- 32) Aspekti okoliša iz ISO 14000 su: **različiti procesi i aktivnosti koje utječu na okoliš**
- 33) Porast prosječne godišnje temperature do kraja 21. stoljeća: **od 4 do 6 °C**
- 34) Održivi razvoj je prije svega: **svjetonazor i način na koji razmišljamo**
- 35) UV indeks je: **koristan do određene granice**
- 36) Negativne eksternalije su: **troškovi privatnih proizvodnih aktivnosti koji se prenose na društvo, na druge ekonomske subjekte ili na prirodu**
- 37) Stabilnost ekosistema ovisi o: **opruživosti i otpornosti na perturbacije**
- 38) Ekološki pritisak ekonomskih aktivnosti na globalnoj razini: **naglo smanjuje ključne regulativne funkcije eko-sistema**
- 39) Princip predostrožnosti podrazumijeva: **javnu ili korporativnu akciju na smanjivanju rizika prije nego što je dostupan potpuni dokaz o mogućoj šteti ako se ista smatra ozbiljnom ili nepovratnom**
- 40) Ekonomija je: **otvoreni podsistem ekosistema**
- 41) Energetska efikasnost (EE) ekonomskog sistema u prosjeku je: **veća je od energetske efikasnosti (EE) ekosistema**
- 42) Sistem je: **skup različitih, međusobno povezanih dijelova koji čine funkcionalnu cjelinu odvojenu od okoline**
- 43) Načelo "jake održivosti" podrazumijeva: **komplementarnost prirodnog i antropogenog kapitala**
- 44) Proces ekonomskog rasta i razvoja u konačnici ograničen je: **prirodnim resursima i energijom**
- 45) O kojem faktoru razvijenost kapitalističkih društava u konačnici ovisi: **prirodnim resursima i energijom**
- 46) Problem održivosti konceptualizira se kroz dinamičku interakciju triju kompleksnih sistema: **društvenog, ekonomskog i ekološkog**
- 47) Tko je obavezan izgraditi plan gospodarenja otpadom: **firme koje proizvode više od dozvoljene količine otpada**
- 48) Koja institucija u RH prikuplja i prezentira javnosti sve informacije bitne za zaštitu okoliša: **Agencija za zaštitu okoliša (z.o.)**
- 49) Dokument zaštite okoliša (z.o.) čija svrha je sprečavanje i ograničavanje mogućih ekoloških nesreća ili iznenadnih događaja je: **plan intervencija u z.o.**
- 50) Strategija održivog razvitka RH, Plan zaštite okoliša RH, Program zaštite okoliša (z.o.) i Izvješće o stanju okoliša su: **dokumenti zaštite okoliša (z.o.)**
- 51) Središnje i najviše upravno tijelo koje se pojavljuje u ulozi inicijatora i voditelja projekata koji se izravno tiču okoliša, prirode i održivog razvoja je: **ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG)**

- 52) Prepoznavanje zahvata koji podliježu obvezi procjene utjecaja na okoliš i isključivanje onih koji ili nemaju značajnije posljedice ili imaju neke dobro poznate, lako kontrolirane utjecaje za koje procjena nije potrebna naziva se: **screening**
- 53) Dokument u kojem se opisuje zahvat i njegov utjecaj na okoliš, kao i mjere za zaštitu okoliša koje će se primijeniti kako bi se utjecaje svelo na najmanju moguću mjeru je: **studija utjecaja na okoliš**
- 54) Kod lociranja objekata ($< 400 \text{ m}^2 \text{ BRP}$) NIJE potrebno izraditi: **Studiju utjecaja na okoliš**
- 55) Koja razina geološke istraženosti određuje resurs (u odnosu prema rezervama): **spekulirano**
- 56) Što nije potencijalna korist sustava upravljanja okolišem: **uvođenje eksternog troška**
- 57) Koju familiju ISO propisa zovemo ekološkim standardima: **14000**
- 58) Što od navedenoga nije alat za upravljanje održivim razvojem: **IEC**
- 59) Za vanjskog promatrača, kompleksni sustavi poput ekologije i ekonomije imaju u osnovi: **nepredvidivo ponašanje**
- 60) Analiza materijalnih tokova u ekonomskom sistemu ukazuje na: **na njihovu izrazitu disipativnost**
- 61) Jedno od temeljnih načela na kojima je temeljena politika zaštite okoliša je princip 4R. To uključuje sljedeća 4 elementa: **reduce, reuse, recycle i replace**
- 62) Koje od pitanja NE spada u 3 ključna pitanja procjene utjecaja na okoliš: **koliko je vjerojatno to predviđanje? (šansa)**
- 63) Gdje se prvi put službeno navodi obveza uključenja održivog razvoja u visoko školstvo: **Talloiresova deklaracija**
- 64) Glavni je problem zaštite okoliša prema GEO-2000: **klimatske promjene**
- 65) Ekologija je: **znanstvena disciplina koja se bavi proučavanjem ekosustava**
- 66) Provođenje zaštite okoliša na način koji izaziva nerazmjerne utjecaje na stanovništvo s niskim prihodima nazivamo: **okolišni klasizam**
- 67) Koji je od navedenih alata za kvantificiranje održivog razvoja predmet ISO 14000 standarda: **procjena utjecaja za cijeli životni vijek proizvoda (LCA)**
- 68) Bazelska konvencija je o kontroli kretanja i odlaganja: **opasnog otpada**
- 69) Koja konvencija dolazi na snagu 1992.: **bazelska**
- 70) Ekološki otisak (footprint) je rezultat postupka kojim se određuje iznos: **biološki produktivne površine potrebne da zadovolji sve potrebe jedinke**
- 71) Državna institucija kojoj je primarna zadaća financiranje aktivnosti u zaštiti okoliša zove se: **Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost**
- 72) Koji je postupak najuže vezan za načelo predostrožnosti: **procjena utjecaja na okoliš**
- 73) Koliko se otpada godišnje po osobi stvara u RH? **350 kg**
- 74) Što od navedenog nije alat za kvantifikaciju utjecaja na okoliš: **sustav upravljanja okolišom (EMS)**
- 75) Najviše raširena metoda zbrinjavanja otpada je: **odlaganje**
- 76) BREF (bilo je pitanje kome se obratiti za nešto): **referentni dokumenti BAT-a**
- 77) Na koliko posto je opala antarktička ozonska rupa spram 1975. godine: **33%**
- 78) U kojem protokolu je dogovoreno smanjenje štetnih tvari za atmosferu: **montrealski protokol**
- 79) UV-C kroz atmosferu: **potpuno se zaustavlja na gornjem sloju atmosfere gdje se odbija o sloj kisika i ozona**

Dodatak: Ozon se nalazi uglavnom na visini 15-50 km, dok je 90% ozona na visini između 20-25 km.

- 80) Što NIJE među glavnim problemima Hrvatske u nekakvom razvoju: **postavljanje industrijskih zona**
- 81) Najveći proizvođač rijetkih materijala je: **Kina**
- 82) Društveno odgovorno ponašanje u tvrtkama: **dobrovoljno se odlučuje na postupke korisne za društvo i okoliš**
- 83) Na indeks ljudske razvijenosti ne utječe: **stupanj urbanizacije**
- 84) U PCDA ne spada: **štednja**
- 85) Kućni otpad u odnosu na razgradivost je: **organski i neorganski**
- 86) Kako su vezani otpad i klimatske promjene: **preko emisija metana**
- 87) Pravo okoliša na samo sebe ili tako nešto: **ekocentrična teorija o održivom razvoju**
- 88) Tradicionalno ekološko djelovanje usmjereno je na: **produkt**
- 89) Zasićenost Zemlje ljudima na neograničeno vrijeme: **ovisi o per capita materijalnoj potrošnji**
- 90) Komunalni otpad i bogatstvo su: **u visokoj pozitivnoj korelaciji**
- 91) Manjak kapaciteta to jest "manjak instalirane snage" odnosi se na: **razliku instalirane snage i predviđene potrošnje električne energije**
- 92) Pod što spadaju pravila koja donose ekološka društva i još nešto: **socijalna ekologija**
- 93) Od nacionalnih parkova odaberi jedan park prirode: **Velebit**
- 94) Krug u sustavu upravljanja okolišem: **planiraj, izvrši, provjeri, vrednuj**